

ОФИЦІАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА

№

101.

KURYER WILENSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ВТОРНИКЪ, 30-го Декабря. — 1847 — Wilno. WTOREK, 30-go Grudnia.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 22-го Декабря.

Государь Императоръ Высочайше повелѣть соизволилъ: по случаю кончины Его Королевскаго Высочества Курфюрста Гессенскаго *Вильгельмъ II* и Его Высочества Герцога Алгальтъ-Кетенскаго *Генриха*, наложить при Высочайшемъ Дворѣ трауръ, по первому на двѣнадцать дней, а по послѣднемъ на десять дней, съ обыкновенными раздѣленіями, соединяя сіи трауры вмѣстѣ, и начать оные съ 1-го сего Декабря.

Высочайшею Грамотою, 5-го Декабря, Тайный Советникъ *Бутеневъ*, за участіе въ послѣднихъ переговорахъ съ Римскимъ Дворомъ, Всемилостивѣйше пожалованъ брилліантовыми знаками Ордена Св. Александра Невскаго.

— Высочайшимъ Приказомъ, по Военному Вѣдомству, 6-го Декабря, произведены, за отличіе по службѣ, изъ Генераль-Майоровъ въ Генераль-Лейтенанты:

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 22-go Grudnia.

Jego CESARSKA Mość Najwyżej rozkazać raczył: z powodu zgonu Jego Królewskiej Wysokości Elektora Heskiego *Wilhelma II*, oraz Jego Wysokości Xięcia Anhalt-Köthen *Henryka*, przywdziać u Najwyższego Dworu żałobę, po pierwszym, na dni dwanaście, a po drugim, na dni dziesięć, ze zwykłemi podziałami, połączywszy żałoby te w jedną i zaczynając je od d. 1-go Grudnia.

Przez Najwyższy Dyplomata, 5-go Grudnia, Tajny Radzca *Butenew*, za spól udział w ostatnich negocyacyach z dworem Rzymskim, Najłaskawiej ozdobiony został znakami dyamentowemi Orderu Sw. Alexandra Newskiego.

— Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny, w Wydziale Wojskowym, 6-go Grudnia, awansowani zostali, za odznaczenie się w służbie, z Jenerał Majorów na Jenerał-Poruczniki:

С М Ъ С Ъ.

НОВАЯ ОПЕРА СТАНИСЛАВА МОНИУШКИ „ГАЛЬКА.“

(Сообщено).

Въ Субботу, 20-го Декабря, въ присутствіи многочисленной публики, собравшейся въ залѣ Мидлера, на музыкальный вечеръ, любителями музыки, вмѣстѣ съ артистами здѣшняго оркестра, исполнена была новая опера въ двухъ актахъ Г. Станислава *Мониушки*, подъ названіемъ „Галька.“ Великій легко можетъ себѣ представить, сколько выигриваетъ такое музыкальное сочиненіе, которое исполняется во всей своей полнотѣ, при соответственныхъ декораціяхъ, артистами на сценѣ, и напротивъ, сколько мѣсть и цѣлыхъ сценъ, объясняющихъ зрителю моментъ совершающагося дѣйствія поэмы, лишённыхъ дѣйствія и ситуации драматическаго артиста, должно пройти безъ особеннаго впечатлѣнія, когда исполненіе всей оперы производится въ видѣ концерта. Но произведеніа высшаго вдохновенія, хотя бы были представлены и не во всей своей полнотѣ, не могутъ пройти незамѣченными въ веренищѣ ежедневныхъ новостей. Доказательствомъ этому служить то сильное впечатлѣніе, которое произвело на виленскую публику исполненіе новой оперы Г. Мониушки, совершенное любителями, по недостатку здѣсь пѣвцовъ артистовъ, въ видѣ концерта. Либрет-

ROZMAITOŚCI.

НОВАЯ ОПЕРА СТАНИСЛАВА МОНИУШКИ „ГАЛЬКА.“

(Nadestano).

W Sobotę, dnia 20-go Grudnia, w obec licznie zebranych w sali Müllera, na Wieczór Muzykalny, Publiczności, przez Amatorów, łącznie z artystami tujszej orkiestry, wykonaną została nowa, w dwóch aktach, opera P. Stanisława *Moniuszki*, pod tytułem „Galka“. Każdy łatwo może przedstawić, ile zajęcie się podnosi, gdy dzieło muzyczne w zupełnej swjej całości, przy stosownej wystawie, jest wykonanem przez artystów na teatralnej scenie; ileż miejsc i scen całych, tłumaczących widzowi chwilę czyou poematu, pozbawionych akcyi i sytuacji dramatycznego artysty, musi przejść bez osobnego wrażenia, gdy przedstawienia całej opery, słuchamy jako koncertu. Lecz dzieła wyższego natchnienia, w jakkolwiek niezupełnem wystawione są świetle, nie mogą przejść niepostrzeżonemi w tłoku codziennych nowosci. Dowodem powyższego twierdzenia, jest silne wrażenie, sprawione na Wileńskiej Publiczności, przedstawieniem nowej opery P. *Moniuszki*, która dla braku u nas, w Wilnie, śpiewaków - artystów, wykonaną została w kształcie koncertu przez Amatorów. Libretto, umiejętnie napisane przez P. *Włodzimierza Wojskiego*, opisyuje uwiedzenie przez możnego Pana biednej góralki, która szczerze ko-

ир Гусарскаго Его Величества Короля Виртембергскаго Полка, *Вертье*; Командиръ Украинскаго Егерскаго Полка, *Жибокрицкій*; Командиръ Бѣлевскаго Егерскаго Полка, *Александровичъ 1-й*; Командиръ Олонецкаго Пѣхотнаго Полка, *Гошиновъ 1-й*; Командиръ Карабинернаго Фельдмаршала Князя *Барклай-де-Толли* Полка, Баронъ *Корфъ 3-й*, Командиръ Могилевскаго Пѣхотнаго Полка, *Карякинъ*; Командиръ Уланскаго Его Императорскаго Высочества Эрцъ-Герцога Австрійскаго Карла Фердинанда Полка, *Сволынскій*, — всѣ восьмеро съ оставленіемъ въ тѣхъ же должностяхъ; Флигель-Адъютантъ Его Императорскаго Величества, Лейбъ-Гвардіи Гусарскаго Полка, *Пашковъ*, съ назначеніемъ въ Свиту Его Величества; Командиръ Ставропольскаго Егерскаго Полка, *Новицкій 1-й*, съ оставленіемъ въ той же должности; Лейбъ-Гвардіи Московскаго Полка, *Елагинъ*, съ состояніемъ при Гвардейскомъ Корпусѣ; Командиръ 3-й Гренадерской Артиллерійской Бригады, *Вриммеръ 2-й*, съ оставленіемъ въ той же должности; Дежурный Штабъ-Офицеръ Штаба Его Императорскаго Высочества, по Управленію Генераль-Фельдцейхмейстера, Лейбъ-Гвардіи 2-й Артиллерійской Бригады, *Игнатъевъ 6-й*, съ состояніемъ по Артиллеріи; Командиръ Учебной Артиллерійской Бригады, *Долинскій*; Начальникъ Чертежной Генераль-Инспектора по Инженерной части и Преподаватель въ Артиллерійскомъ Училищѣ, состоящій по Артиллеріи, Баронъ *Клодтъ фонъ Юргенсбургъ 1-й*, — оба съ оставленіемъ въ тѣхъ же должностяхъ, а послѣдній и по Артиллеріи; Инспекторъ классовъ 2-го Кадетскаго Корпуса, состоящій по Артиллеріи, *Ортенбергъ 1-й*, съ состояніемъ по Военно-Учебнымъ Заведеніямъ и съ оставленіемъ по Артиллеріи; Командиръ 1-й Артиллерійской Бригады, *Котовичъ*; Командиръ 5-й Артиллерійской Бригады, *Гагеланъ*, — оба съ оставленіемъ въ тѣхъ же должностяхъ; Флигель-Адъютантъ Его Императорскаго Величества, Исправляющій должность Коменданта Императорской Главной Квартиры, Лейбъ-Гвардіи Семеновскаго Полка, *Астафьевъ*, съ утвержденіемъ въ настоящей должности и съ назначеніемъ въ Свиту Его Величества; Командующій 4-мъ Учебнымъ Карабинернымъ Полкомъ, *Чирковъ*, съ утвержденіемъ Командиромъ сего полка; Командиръ 12-й Артиллерійской Бригады, *Березинъ*, съ оставленіемъ въ настоящей должности; Корпуса Жандармовъ *Тольшинъ*; Командиръ Пѣхотнаго Фельдмаршала Герцога Веллингтона Полка, *Поповъ 3-й*; Командиръ Житомирскаго Егерскаго Полка, *Адлербергъ 2-й*, — оба съ оставленіемъ въ тѣхъ же должностяхъ; Дежурный Штабъ-Офицеръ Штаба Гвардейской Пѣхоты, Лейбъ-Гвардіи Измайловскаго Полка, *Степановъ 4-й*, съ состояніемъ по Арміи; Лейбъ-Гвардіи Павловскаго Полка, Баронъ *Залца 4-й*, съ состояніемъ при Гвардейскомъ Корпусѣ; Командиръ Селенгинскаго Пѣхотнаго Полка, *Ротъ 2-й*; Командиръ Кирасирскаго Ея Императорскаго Высочества Великой Княгини Елены Павловны Полка, *Бергъ 3-й*, — оба съ оставленіемъ въ тѣхъ же должностяхъ; Командиръ Лейбъ-Гвардіи

Арей Аліція Аустрийскаго Императора Франца Иосифа I, — wszyscy ośmiu z pozostaniem w tychże obowiązkach; Flügel-Adjutant Jego Cesarskiej Mości, z Lejb-Gwardyi Półku Huzarów, *Paszkoiv*, z przeznaczeniem do Orszaku Najjaśniejszego Pana; Dowódzca Stawropolskiego Półku Strzelców *Nowicki 1*, z pozostaniem w tychże obowiązkach; z Lejb-Gwardyi Półku Moskiewskiego, *Jelagin*, z zaliczeniem do Korpusu Gwardyi; Dowódzca 3-jej Brygady Artylleryi Grenadierów, *Brummer 2*, z pozostaniem w tychże obowiązkach; Dyżurny Sztabs-Oficer Sztabu Jego Cesarskiej Wysokosci, w Zarządzie Jeneral-Feldecyjmistrza, z Lejb-Gwardyi 2-jej Brygady Artylleryi, *Ignatjew 6*, z zaliczeniem do Artylleryi; Dowódzca Brygady Instrukcyjnej Artylleryi, *Doliński*; Naczelnik rysowni Jenerał-Inspektora po części Inżynieryjnej i Professor w Szkole Artylleryi, liczący się w Artylleryi, Baron *Klodt de Jurgensburg 1*, oba z pozostaniem w tychże obowiązkach, a ostatni i w Artylleryi; Inspektor klas 2-go Korpusu Kadetów, liczący się w Artylleryi, *Ortenberg 1*, z zaliczeniem do Zakładów Wojskowo-Naukowych i pozostawieniem w Artylleryi; Dowódzca 1-jej Brygady Artylleryi, *Kotowicz*; Dowódzca 5-jej Brygady Artylleryi, *H. gemann*; — oba z pozostaniem w tychże obowiązkach; Flügel-Adjutant Jego Cesarskiej Mości, Pełniący obowiązki Komendanta CESARSKIEJ Kwatery Głównej, z Lejb-Gwardyi Siemionowskiego Półku, *Astafjew*, z zatwierdzeniem w terażniejszych obowiązkach i przeznaczaniem do Orszaku Jego CESARSKIEJ Mości; Dowódzca 4-ym Półkiem Instrukcyjnym Karabinierów, *Czykow*, z zatwierdzeniem na Dowódcę tegoż Półku; Dowódzca 12-jej Brygady Artylleryi, *Berezin*, z pozostaniem w terażniejszych obowiązkach; z Korpusu Żandarmów *Jolzyn*; Dowódzca Półku Piechoty Feldmarszałka Xięcia Wellingtona, *Popow 3*; Dowódzca Półku Żytomierskiego Strzelców, *Adlerberg 2*, — oba z pozostaniem w tychże obowiązkach; Deżurny Sztabs-Oficer Sztabu Gwardyi Pieszey, z Lejb-Gwardyi Półku Izmajłowskiego, *Stepanow 4*, z zaliczeniem do Armii; z Lejb-Gwardyi Półku Pawłowskiego, Baron *Salza 4*, z zostawieniem przy Korpusie Gwardyi; Dowódzca Półku Selenginskiego Pieszego, *Roth 2*; Dowódzca Półku Kirasyerów Jej CESARSKIEJ WYSOKOSCI WIELKIEJ KSIĘŻNY HELENY PAWŁOWNY, *Berg 3*, — oba z pozostaniem w tychże obowiązkach; Dowódzca Bateryi Dońskiej Lekkiej Konnej Artylleryi Lejb-Gwardyi, *Andryjanow*, z przeznaczeniem do zostawiania w Artylleryi Konnej Dońskiej; z Lejb-Gwardyi Półku Izmajłowskiego, *Tutolmin*, z zaliczeniem do Korpusu Gwardyi; Dowódzca Półku Kirasyerów Jego CESARSKIEJ WYSOKOSCI WIELKIEGO KSIĘCIA MICHAŁA PAWŁOWICZA, Baron *Mengden*, z pozostawieniem w tychże obowiązkach; ze Sztabu Jeneralnego, *Dajnezi*, z pozostaniem w Sztabie Jeneralnym; Dowódzca Półku Kirasyerów Jej CESARSKIEJ WYSOKOSCI CESARZEWNY, *de Rossi*, z pozostawieniem w tychże obowiązkach; z Korpusu Paziów Jego CESARSKIEJ Mości, *Ortenberg 2*, z pozostaniem w Armii i przy Zakładach Wojskowo-Naukowych; z Lejb-Gwardyi Półku Konnego, Baron *von Reichel 1*, z pozostaniem przy Korpusie Gwardyi; Dowódzca Sumskiego Półku Huzarów, *Aderkass*, z pozostawieniem w tychże obowiązkach; Flügel

и съ удовольствіемъ принимаемая зрителями на нашей сценѣ Мелло-драма „Савалрка“, привлекающая всегда въ театръ множество слушателей, помнящихъ на-память прекрасные мотивы любимыхъ пѣсень, служить безпрекословнымъ доказательствомъ того сочувствія къ народному нашему композитору, которое можетъ назваться самымъ вѣрнымъ отзывомъ объ его твореніяхъ, и признательностию за труды, понесенныя на музыкальномъ поприщѣ.

С - д.

na naszej scenie Mello-dramma „Sabaudka“, tkwiącemi w każdego pamięci motywami ulubionych pѣśni, liczących do teatru ściągając słuchaczy, niezaprzeczenie dowodzi tej sympatyi dla autora ziomków, która jest najwymowniejszą krytyką jego dzieł i podzięką za prace, podjęte w tak wznośnym zawodzie.

S - d.

Новѣйшій способъ приводить въ безчувственное состояние.

Всѣмъ извѣстенъ уже способъ произведенія хирургическихъ операцій безъ боли, при помощи эфира воздуха, подробно описанный въ 14 N. *Вилен. Вѣст.*; способъ этотъ находится въ общемъ употребленіи, и каждому врачу, пользующемуся неограниченнымъ правомъ заниматься практикою, дозволено циркулярнымъ предписаніемъ Г. Министра Внутреннихъ Дѣлъ, отъ 12 Ноября, съ условіемъ извѣщенія о томъ Врачебной Управы. Но едва мы начали ближе ознакомляться съ эфиризаціею, какъ вдругъ объявляютъ намъ новый способъ, основанный на вдыханіи незначительнаго количества хлороформа.

Nowszy sposób odejmowania uczucia przy operacjach chirurgicznych.

Wiadomy już jest powszechnie sposób wykonywania operacji chirurgicznych bez bólu, za pomocą eteru siarczanego, opisany przez nas obszernie w N 14 (13 lutego 1847) *Kuryera Wileńskiego*; sposób ten jest upowszechniony i każdemu lekarzowi, mającemu nieograniczone prawo praktykowania, dozwolony postanowieniem P. Ministra Spraw Wewnętrznych, z dnia 12 Listopada b. r., z warunkiem zawiadamiania o tém Zarządu Lekarskiego. Zaledwo zatem zaczęliśmy się obeznawać bliżej z eteryzacją, alisci zwiastują już nam znowu nowy sposób, zależący na wdychaniu małej ilości chloroformu.

(1)

Донской Конно-Артиллерійской Баттарей, *Андріановъ*, съ назначеніемъ состоять по Донской Конной Артиллеріи; Лейбъ-Гвардіи Измайловскаго Полка *Тупольминъ*, съ состояніемъ при Гвардейской Корпусъ; Командиръ Кирасирскаго Его Императорскаго Высочества Великаго Князя Михаила Павловича Полка, Баронъ *Менденъ*, съ оставленіемъ въ той же должности; Генеральнаго Штаба, *Дайнези*, съ оставленіемъ въ Генеральномъ Штабъ; Командиръ Кирасирскаго Ея Императорскаго Высочества Цесаревны Полка, *де Росси*, съ оставленіемъ въ той же должности; Пажескаго Его Императорскаго Величества Корпуса, *Ортенбергъ 2-й*, съ состояніемъ по Арміи и по Военно-Учебнымъ Заведеніямъ; Лейбъ-Гвардіи Коннаго Полка, Баронъ *фонъ-Рейваль 1-й*, съ состояніемъ при Гвардейскомъ Корпусъ; Командиръ Сумскаго Гусарскаго Полка, *Адеркасъ*, съ оставленіемъ въ той же должности; Флигель-Адъютантъ Его Императорскаго Величества, Исправляющій должность Начальника Штаба 3-го Пѣхотнаго Корпуса, *Фроловъ 3-й*, съ утвержденіемъ въ настоящей должности.

— Высочайшимъ Приказомъ, по Гражданскому Вѣдомству, 26-го Нолбря, Виленскій Губернскій Люстраторъ, Коллежскій Совѣтникъ *Кейстутъ Гедиминъ*, назначенъ Членомъ Люстраціонной Комисіи при 2-мъ Департаментѣ Государственныхъ Имуществъ.

Рескриптъ Его Императорскаго Высочества Государя Великаго Князя Константина Николаевича, данный на имя Господина Московскаго Военнаго Генераль-Губернатора, Генерала отъ Инфантеріи Князя *Щербатова*.

„Князь Алексѣй Григорьевичъ!

„Желая ознаменовать благотвореніемъ день присяги по совершеннойти Моемъ, Я, съ соизволенія Его Императорскаго Величества, назначилъ изъ суммъ Своихъ для раздачи въ пособіе бѣдѣвшимъ жителямъ Московской столицы, семь тысячъ пятьсотъ рублей серебромъ.

„Препровождаю при семь деньги эти въ распоряженіе ваше, прошу васъ употребить оныя по Мою назначенію.

„Пребываю къ вамъ всегда доброжелательнымъ.

На подлинномъ подписано:

КОНСТАНТИНЪ.

Архангельскъ, 5 Декабря.

Вотъ и Декабрь начался, а у насъ все еще нѣтъ морозовъ; снѣгу же такъ мало что сквозь тонкій слой его вездѣ торчатъ комья оледѣвшей земли. Такой бездорожницы и такой продолжительной оттепели не бывало здѣсь уже много лѣтъ.

Посредствомъ дѣйствія хлора на алкоголь, образуется составъ, который можетъ считаться соединеніемъ *Формила* съ хлоромъ же. Формилъ есть предполагаемое основаніе муравьиной кислоты, образующейся въ алкоголь посредствомъ вліянія хлора; этотъ составъ посредствомъ щелочи разлагается на хлорную соль и на муравьиною кис оту, которая, какъ извѣстно, на ходится совершенно готовою въ муравьяхъ.

Для полученія хлороформила, дистиллируютъ одну часть алкоголя, съ 24 частями (относительно объема) раствора известковаго хлора въ водѣ. Такимъ образомъ получается безцвѣтный эфирная жидкость, пріятнаго запаха и сладковатаго вкуса, 1,48 сравнительной тяжести, которая можетъ кипѣть при +61°, нерастворяющаяся въ водѣ, неудобно — воспламеняющаяся, и не разлагающаяся въ кислотѣ. Этотъ хлороформилъ, съ растворомъ поташаго водорода, образуетъ поташный составъ муравьиной кислоты и известковый хлоридъ; онъ состоитъ изъ 2 атомовъ углерода, 2 атомовъ водорода и 6 атомовъ хлора, и въ этомъ отношеніи совершенно соответствуетъ муравьиной кислотѣ.

Хлороформилъ, открытый въ 1831 году французскимъ химикомъ Субераномъ, употребляемъ былъ въ судорожномъ удушій; но физиологъ Флуранъ первый обнаружилъ его свойство лишать чувства животныхъ, 8 Марта сего года; за симъ Симпсонъ въ Единбургѣ убѣдился въ этомъ, при операціяхъ надъ людьми, преимущественно же на родильницахъ.

Adjutant Jego CESARSKIEJ MOŚCI, pełniący obowiązki Naczelnika Sztabu 3-go Korpusu Piechoty, *Frołow 3, z 23-твiерденіемъ w teraźniejszycich obowiązkach.*

— Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny, w Wydziale Cywilnym, 26-go Listopada, Wileński Gubernialny Lustrator, Radca Kollegialny *Kiejstut-Gedymin*, mianowany Członkiem Lustracyjnej Komisji przy 2-m Departamencie Dóbr Państwa.

Reskrypt Jego CESARSKIEJ WYSOKOŚCI WIELKIEGO KSIĘCIA KONSTANTEGO NIKOŁAJEWICZA, do Pana Moskiewskiego Wojennego General-Gubernatora, Generała Piechoty, *Księcia Szczerbatowa*.

„Książę Alexy Grzegorzewiczu!

„Chcąc oznaczyć dobroczynnością dzień przysięgi, z powodu Mojej pełnoletności, przeznaczyłem, z dozwoleniem Jego CESARSKIEJ MOŚCI, z summ Swoich dla rozdania między ubogich mieszkanców Moskiewskiej stolicy, siedm tysięcy pięćset rubli srebrem.

„Przesyłając przytém rzeczony pieniądze do rozporządzenia waszego, proszę was użyć ich podług Mojego przeznaczenia

„Pozostaję ku wam na zawsze życzliwym.

Na oryginalu podpisano:

„KONSTANTYN.”

Archangielsk, 5 grudnia.

Oto już i Grudzień nastąpił, a mrozów jeszcze nie mamy; śniegu zaś tak mało, że przez cienką jego warstwę wszędy sterczą grudy skrzepłej ziemi. Takiej bezdrożnicy i tak późnej zimy nie mieliśmy już od lat wielu.

Przez działanie chloru na wyskok, powstaje ciało, które się uważać może za połączenie *Formylu* z tymże *Chlorem*. Formyl jest to przypuszczona zasada kwasu mrówczanego, tworzącego się w wyskoku przez wpływ chloru; ciało to przez alkali rozkłada się na sól chlorkową, czyli na solan i na kwas mrówczany, który jak wiadomo, w mrówkach zupełnie jest gotowy.

Dla otrzymania chloroformylu destylluje się wyskoku jedna część, z 24-ma (co do objętości) nasyczonego roztworu chlorku wapna w wodzie. Tym sposobem otrzymujemy płyn bezbarwny, eteryczny, zapachu i smaku przyjemnego, słodkawego, 1,48 ciężkości gatunkowej, zagotować się mogący w +61°, nierozpuszczalny w wodzie, trudno się zapalić dający, a przez kwasy nie ulegający rozkładowi. Ten chloroformyl, z roztworem wodnika potażu, tworzy mrówczano potażu i chlurek wapnianu; składa się z 2 atomów węgla, tyluż wodorodu, i 6 atomów chloru, a z tego względu odpowiada zupełnie kwasowi mrówczanemu.

Chloroformyl odkryty przez Pana *Soubeiran*, Chemika francuzkiego, w 1831 roku, używany był wewnątrz w dychawicy kureczowej, ale Fizyolog *Flourens*, pierwszy ogłosił jego własność odejmowania czucia zwierzętom, dnia 8 marca b. r.; poczem *Simpson* w Edynburgu, doświadczył tegoż na ludziach operowanych, a mianowicie na kobietach rodzących.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

П р у с с і я.

Шарлоттенбургъ, 19 Декабря.

Вчера дань была, по случаю тезоименитства Его Величества Государя Императора Всероссийскаго, обѣдъ, на которомъ Его Величество Король и принцы королевскаго дома находились въ Русскихъ мундирахъ и въ лентахъ ордена Св. Андрея Первозваннаго. — За обѣдомъ, къ которому были приглашены также Императорскій Россійскій Посланникъ, баронъ Мейендорфъ, съ супругою, чиновники посольства и все Россійскіе подданные, пребывающіе въ Берлинѣ и представленные ко двору, Его Величество Король провозгласилъ тостъ за здравіе Его Величества Государя Императора Всероссийскаго. При семъ хоръ музыкантовъ Гренадерскаго Императора Александра Полка исполнилъ Русскій народный гимнъ.

А в с т р і я.

Вѣна, 22 Декабря.

Въ Австрійскомъ Наблюдателѣ напечатано: „Всѣвышнему угодно было отозвать отъ сей жизни въ вѣчность Е. И. В. эрцъ-герцогиню Марию-Луизу, герцогиню Пармскую, Итальянскую и Гвастальскую, на 57 году жизни. Она скончалась 17 Декабря, послѣ непродолжительной болѣзни. Императорскій дворъ по полученіи вчера сего печальнаго извѣстія, повергнувъ въ глубокую горестъ, которую разделяютъ все вѣроподданные жители столицы, въ коей августѣйшая покойница провела первыя лѣта юности.“

— Марія - Луиза, австрійская эрцъ-герцогиня, вдова Наполеона, родилась 12-го Декабря 1791 года и 11 Марта 1810 года сочеталась бракомъ съ Императоромъ Наполеонъ. По кончинѣ, въ 1821 году, Императора, находившагося на изгнаніи, она овдовѣла и соединилась потомъ брачнымъ союзомъ съ Императорско-Австрійскимъ генераломъ графомъ Нейппергомъ. Отъ сего брака находится въ живыхъ нѣсколько сыновей, именующихся графами Монтенуово. Одинъ сынъ графа Нейпперга, отъ перваго брака, есть зять царствующаго Виртембергскаго Короля. На основаніи парижскаго трактата, 20 Мая 1841 года, вступила Марія-Луиза на престолъ Пармы и Гвасталли. Наслѣдникъ въ Пармскомъ герцогствѣ послѣ покойной Маріи-Луизы, — Фердинандъ-Карль-Марія Іосифъ-Викторій, сынъ герцога Лудвика Карла, сдѣланнаго недавно обидкацію оны Луккекаго герцогства. Молодой принцъ Карль-Марія имѣетъ 23 года отъ роду; оны женатъ на сестрѣ герцога Бордосекаго.

— Немедленно послѣ кончины Пармской герцогини, Оберъ-Гофмейстеръ графъ Бондель вступилъ въ долж

Важное это изобрѣтеніе не требуетъ никакихъ приготовленій и снарядовъ, слѣдуетъ только нѣско смочить платокъ или губку сею жидкостію, и дать нюхать или вдыхать ртомъ. Для произведенія безчувственности достаточно 100 капель, на 10 и никакъ не болѣе 20 вдыханій, въ продолженіе одной или двухъ минутъ. Хлороформъ не развѣселяетъ и не ослѣвляетъ подобно сѣрному эфиру, пріятнѣе его вкусуемъ, дешевле и не стѣсняетъ дыханія. Нѣкоторые догадываются, что хлороформъ дѣйствуетъ не посредствомъ крови на мозгъ, но непосредственно на сей послѣдній.

Дальнѣйшіе опыты покажутъ, будетъ ли совершенно оставленъ сѣрный эфиръ, или же хлороформъ долженъ будетъ уступить ему мѣсто; но настояще говорятъ въ пользу сего послѣдняго. А. А.

Р. С. 21-го Декабря, въ здѣшнемъ Еврейскомъ Госпиталѣ, Г. Ляховичъ произвелъ надъ больными, усыпленными посредствомъ вдыханія хлороформа (приготовленнаго въ лабораторіи того же госпиталя Аптекаремъ Ромашкою), двѣ операциі: спилъ раздвоенную губу у женщины слишкомъ сорока лѣтъ, и вырѣзалъ часть груди испорченной ракомъ у женщины пятидесяти лѣтъ отъ роду. Обѣ операциі совершены были безъ признака боли, и больныя пришедши въ себя не помнили, что съ ними дѣлали; ночью покойно спали, и жаръ имѣли не сильный.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

P r u s s y j a.

Charlottenburg, 19 grudnia.

Wczoraj, z powodu dnia imienia NAJJAŚNIEJSZEGO CESARZA Wszech Rosyji, dany tu był uroczysty obiad, na którym Jego Królewska Mość i Xiążęta Domu Królewskiego znajdowali się w Rosyjskich mundurach, i mieli na sobie wstęgi Orderu Św. Andrzeja pierwszego wezwania. W czasie obiadu, na który też byli zaproszeni CESARSKI Rosyjski Poseł, Baron Mejdendorf z małżonką, urzędniczy poselstwa i wszyscy Rosyjscy poddani, mieszkający w Berlinie i prezentowani u Dworu, Jego Królewska Mość wznosił toast za zdrowie NAJJAŚNIEJSZEGO CESARZA Wszech Rosyji. Przyciem chór muzyki półku Grenadyerów CESARZA ALEXANDRA wykonał narodowy hymn Rosyjski.

A u s t r y a.

Wiedeń, 22 grudnia.

Czytamy w Dostrzeg. czu Austryackim: „Podobało się Wszechmocnemu powołać z życia doczesnego do wieczności J. C. Mość Arcy-Xiążę Maryę-Ludwikę, Xiążętkę Parmy, Placencji i Guastalli, w 57 roku jej życia. Zmarła Monarchini przeniosła się do wieczności 15 grudnia, w skutku choroby, na którą kilka dniami przedtem zapadła. Dwor Cesarski, z powodu tej smutnej wieści, w dniu wczorajszym nadeszłej pograżony jest w najcięższym żalu, który dzieli wszyscy wierni poddani, a mianowicie mieszkańcy i stolicy; w ich bowiem gronie, dostojna zmarła przedziła pierwsze lata swego młodocianego wieku.“

— Marya Ludwika, Arcy Xiążętką Austryacką, wdowa po Cesarzu Napoleonie, urodziła się dnia 12 grudnia 1791 roku, i jaśniała całym urokiem piękności, kiedy dnia 11 marca 1810 roku Cesarzowi Napoleonowi poslubioną została. Przez zaszłą w roku 1821 śmierć Cesarza, na wygnaniu będącego, została wdową i połączyła się później związkiem morgauackim z Ces. Austryac. Generałem, Hrabią Neipperg. Z tego małżeństwa zostaje przy życiu kilku synów, z tytułem Hrabów Montenuovo. Jeden syn Hrabiego Neipperg z pierwszego małżeństwa, jest zięciem panującego Króla Wirtembergskiego. Na zasadzie traktatu Paryżskiego z dnia 20 maja 1814 roku, wstąpiła na tron Parmy, Placencji i Guastalli. Następca w Xięstwie Parmy, po zgasłej Maryi Ludwice, jest Ferdynand Karol-Marya-Józef-Wiktorya, syn Xięcia Ludwika Karola, który niedawno rzekł się Xięstwa Lukki na rzecz Toskanii. Młody Xiążę Karol-Marya ma lat 23; małżonka jego jest siostrą Xięcia Bordeaux.

— Natychmiast po nastąpieniu śmierci w Parmie, Hrabia Bombelles, Wielki Mistrz dworu, stanął na czele

Ważny ten wynalazek nie potrzebuje żadnych przygotowań ani przyrządzeń, zmacza się tylko chustka lub gąbka małą ilością tego płynu, i daje do wachania lub wdychania przez usta. Do sprawienia nieczułości wystarcza 100 kropel, w 10 a najwięcej 20 wetcholeniach, w przeciągu jednej lub dwóch minut. Chloroform ani rozwesela, ani upaja jak eter siarczany; jest od niego przyjemniejszy, mniej kosztowny, i nie przejmując wonią spirytusową oddechu. Niektórzy domyślają się, że chloroform nie działa przez krew płucną na mózg, ale bezpośrednio na ostatni.

Dalsze doświadczenia pokażą, czy eter siarczany zostanie całkiem zarzucony, czy też chloroform ustąpi mu z pola. (Dotychczasowe mówią na korzyść chloroformu). A. A.

P. S. W Niedzielę, d. 21-go Grudnia, w tutejszym Szpitalu Żydowskim, L. Lяховичъ odbył na chorych upojonych wachaniem chloroformu (przygotowanego w Laboratorium tegoż Szpitalu przez Aptekarza Romaszkę) dwie operacye: zszycie rozdwojonej wargi u kobiety lat czterdziestu kilku, i wyrznięcie części zrąkowa ciała piersi u kobiety lat pięćdziesięciu. Obie operacye odbyły się bez oznak bólu, i chore przyszedłszy do przytomności nie zachowały nawet w pamięci, kiedy się krwawy akt wykonał; — w nocy spały dobrze — gorączkę przebyły lekko.

ность президента временнаго регентства, известивъ о томъ императорско-австрійскій дворъ и Луккского герцога, пребывающаго нынѣ въ Пьемонтѣ.

Краковъ, 13 Декабря.

Вѣроятно, по случаю все еще не успокоившихся умовъ здѣшнихъ жителей, былъ введенъ въ нашемъ городѣ и его округѣ военный судъ для государственныхъ измѣнниковъ. Этому суду подвергаются лица, возбуждающія другихъ къ государственной измѣнѣ; возстанію или мятежу; сопротивляющіяся вооруженной силѣ, или причиняющія насилія чиновникамъ, начальникамъ и часовымъ; присоединяющіяся къ мятежному скопищу и схваченныя, во время мятежа, съ оружіемъ въ рукахъ.

Франція.

Парижъ, 17 Декабря.

Король прибылъ вчера въ Парижъ, гдѣ принималъ герцога Сиракузскаго, потомъ председательствовалъ въ совѣтѣ министровъ, а къ обѣду возвратился по обыкновенію въ Сен-Клу.

— Третьяго дня, вечеромъ, Король принималъ герцога Деказа, барона Баранта, г-на Бакура, г-на Лакавъ-Ланлана и многихъ другихъ знатныхъ лицъ, принадлежащихъ къ составу палаты депутатовъ.

— Гг. Гизо и Дюпатель говорятъ уже составили проектъ тронной рѣчи на настоящее открытіе засѣданій палаты. Визанное согласіе между сими двумя министрами произошло будто бы въ слѣдствіе полученныхъ изъ Вѣны депешей, въ коихъ австрійскій кабинетъ соглашается, чтобы выступленіе австрійскихъ войскъ изъ Феррары считать за *fait accompli*.

— Носитель слухъ будто Гг. Дюпенъ и Дюфоръ объявили, что они не намѣрены искать званія президента палаты депутатовъ, чтобы не раздѣлять голосовъ оппозиціи.

— Говорятъ, что Королева Христина сама желала, чтобы г-нъ Пискатори назначенъ былъ посланникомъ въ Мадридъ, зная что онъ будетъ оказывать помощь умѣренной партіи и недоброжелательствовать прогрессистамъ.

— Поговариваютъ, что герцога Броли намѣренъ отказать отъ должности посланника въ Лондонъ. Въ *Union Monarchique* полагаютъ, что преемникомъ его будетъ нынѣшній морской министръ герцога Монтебелло.

— Персидскій посланникъ отплылъ 11 с. м. изъ Марсели въ Константинополь, для окончанія переговоровъ съ Портою; оттуда отправится онъ черезъ Эрзерумъ и Таврисъ въ Тегеранъ.

— Домъ Ротшильдовъ постановилъ учредить филиальный банкъ въ Соединенныхъ Штатахъ.

— Молодыхъ Отантанъ, привезенныхъ г-мъ Брюа, отправляютъ на ихъ родину, потому что парижскій климатъ для нихъ вреденъ и между ними оказывается бѣдшая смертность.

19 Декабря.

На дняхъ происходило собраніе депутатовъ разныхъ отѣнковъ оппозиціи, въ которомъ разсуждали о кандидатахъ въ президенты палаты. По видимому подтверждается слухъ, что Гг. Дюпенъ и Дюфоръ, изъ опасенія, чтобы не ослабить силъ оппозиціи, объявили, что они не желаютъ быть кандидатами. Думаютъ, что кандидатомъ оппозиціи, центра и лѣвой стороны, будетъ Г. Одиллонъ-Барро. Крайняя лѣвая сторона еще не подала своего мнѣнія, но вѣроятно, чтобы объявила себя въ пользу Одиллона-Барро; скорѣе она подастъ своей голосъ въ пользу Г. Дюпенъ-де-Лера, хотя знаетъ, что не доставитъ победы своему кандидату, и можетъ тѣмъ способствовать избранію Г. Созе, который, по обыкновенію, будетъ министерскимъ кандидатомъ.

— Въ *Journal des Débats* пишутъ, что если палата депутатовъ не избересть въ президенты г-на Созе и не удалитъ отъ должности вице-президента г-на Леона-де-Мальвилла, то министры подадутъ въ отставку.

— Королевскимъ постановленіемъ, герцогъ Далматскій, по званію генеральнаго маршала, освобожденъ отъ платы портовыхъ денегъ. Въ некоторыхъ журналахъ утверждаютъ, что преимущество это не согласуется съ законами.

временною референсѣ и завладѣлъ о тѣмъ дворъ Cesarsko-Austryacki и Хіеца Лукки, obecnie w Piemoncie bawiącego.

Krakow, 13 grudnia.

Z powodu zapewne ciągle jeszcze burzących się umysłów tutejszych mieszkańców, został zaprowadzony w naszym mieście i jego okręgu sąd wojenny na zdrajców Stanu. Temu sądowi podpadają osoby pobudzające innych do zdrady kraju, do powstania lub buntu; opierające się zbrojnej sile, lub zadające gwałt urzędnikom, zwierzchności albo sztydwachom; łączące się z bandami buntowniczymi i schwytani, w czasie buntu, z bronią w ręku.

Франція.

Парижъ, 17 grudnia.

Król zjeżdżał wczoraj do Paryża, gdzie przyjmował Xiecia Syrakuzy, a następnie przewodniczył Radzie Ministrów, na obiad zaś wrócił jak zwykle do St. Cloud.

— Król przyjmował onegdaj wieczorem Xiecia Decazes, Barona Barante, P. Bacourt, P. Lacave - Laplagne, tudzież wiele innych znakomych osób, należących do składu Izby Deputowanych.

— Panowie Guizot i Duchatel ułożyli już mieli projekt do mowy tronowej na tegoroczne zagajenie posiedzenia Izby. Nagła zgoda pomiędzy temi dwoma Ministrami nastąpić miała w skutek otrzymanych z Wiednia depezy, w których gabinet austriacki zezwala, aby ustąpienie wojsk austriackich z Ferrary uważać za czyn dokonany (*fait accompli*).

— Słychać, że PP. Dupin i Dufaure mieli oświadczyć, że nie zamierzają ubiegać się o Prezesostwo Izby Deputowanych, a to aby nie rozdawać głosów opozycji.

— Mówią, że Królowa Krystyna sama żądała, aby P. Piscatory mianowany był Posłem w Madrycie, wiedząc o tém dobrze, że jest przeciwnikiem Lorda Palmerstona i spodziewając się, że stronnictwu umiarkowanemu pomoc, a progressistom nieprzychylność okazywać będzie.

— Słychać, że Xiążę Broglie chce opuścić posadkę poselską w Londynie, a *Union Monarchique* mówi, że następcą jego będzie terazniejszy Minister moraki, Xiążę Montebello.

— Poseł Perski odплыł 11-go b. m. z Marsylii do Stambułu, dla dokończenia układów z Portą; z téj stolicy, uda się przez Erzerum i Tauris do Teheranu.

— Dom bankierski Rotszylda postanowił założyć dom filialny w Stanach-Zjednoczonych.

— Młodych Otahitanów, przywiezionych przez Kontr-Admirała Bruat, odsyłają co najspieszniej do rodzinnego kraju, klimat bowiem Paryżki wcale im nie służy i już wielu z pomiędzy nich umarło.

Dnia 19 grudnia.

W tych dniach odbyło się zgromadzenie Deputowanych różnych odcieni opozycji, aby się zająć kandydaturą do prezesostwa Izby. Zdaje się potwierdzać, że PP. Dupin i Dufaure, aby nie rozdawać się opozycji, oświadczyli, iż nie wystąpią jako kandydaci do prezesostwa. Sądzą, że kandydatem opozycji, Środka i Lewej Strony, będzie P. Odillon Barrot. Skrajna Lewa Strona jeszcze się nie oświadczyła, ale nie sądzą, aby dała głosy panu Odillon Barrot; woli raczej głosować za P. Dupont de l' Eure, jakkolwiek wie, że nie zjedna zwycięztwa dla swego kandydata i przyczynić się przeto może do wyboru P. Sauzet, który, jak zwykle, jest kandydatem ministerjalnym.

— *Journal des Débats* oświadcza stanowczo, że jeżeli Izba Deputowanych nie wybierze Prezesem swoim P. Sauzet inie oddali od Wice-Prezesostwa P. Leona de Malleville, Ministrowie złożą swe urządowanie.

— Na mocy postanowienia Królewskiego, Xiążę Dalmacy, jako Generalny Marszałek, otrzymał uwolnienie od opłaty pocztowej. Kilka dzienników mniema, że ten przywilej sprzeciwia się prawu.

— По случаю торжественного дня нового года, обнародованъ будетъ списокъ новоназначенныхъ перовъ; но кандидатовъ такъ много, что министры въ большинствѣ затруднены, какъ имъ всею угодить.

— Въ *Constitutionnel* полагаютъ, что если подтвердится извѣстие, что Абд-эль-Кадеръ одался мароккскому императору, то французскій кабинетъ достоинъ будетъ порицанія, если не будетъ ходатайствовать о выдачѣ его Франціи; потому что эмиръ возобновилъ бы свои покушенія и продолжалъ бы нападать на французскія владѣнія въ Алжиріи.

— Въ Марсель прибылъ, изъ Чивитавеккіа, бывшій предсѣдатель испанскаго кабинета и посланникъ при Римскомъ дворѣ, г-нъ Пачеко, который ѣдетъ въ Мадридъ.

— Г-нъ Марсанъ, частный секретарь министра торговли г-на Кюнена-Гриденъ, въ горячемъ припадкѣ высочинилъ въ окно и убился на мѣстѣ.

20 Декабря.

Третьяго дня, по случаю тезоименитства Государя Императора Всероссийскаго, Россійскій посланникъ давалъ великолѣпный балъ. Домъ посланника былъ иллюминованъ, а на балѣ находились все иностранные посланники и многие министры, въ томъ числѣ и Г. Гизо.

— Въ легитимистскомъ журналѣ *Union Monarchique* пишутъ: „Если бы избирательныя коллегіи созваны были завтра, то отправленное ими въ палату большинство заняло бы безъ сомнѣнія мѣсто по лѣвую сторону. Никто не станетъ противорѣчить сему, даже усерднѣйшіе друзья министерства. Неизвѣстно, сколько еще дней остается жить кабинету Гизо, но достоверно то, что доктринеры не могутъ господствовать долѣе. Много побужденій къ сему внезапному и рѣлому умовъ; одни порождены внутреннимъ положеніемъ дѣлъ, другія — затруднительностию и опасностію состоянія Европы. Не легко опредѣлить, чего болѣе всего долженъ Г. Гизо спасаться, внутренняго ли или внѣшняго напора; но во всякомъ случаѣ ему должно приготовиться къ жаркой борьбѣ, которая въ будущемъ, и не какъ не позже 1849 года доставитъ торжество радикально-реформистскому большинству.“

— Носятъ слухи, что герцогъ Сиракузскій получилъ повелѣніе отъ своего брата, Короля Неаполитанскаго, немедленно выѣхать изъ Парижа; распоряженіе это не мало удивило дворъ.

— Англійскій посланникъ при здѣшнемъ дворѣ маркизъ Норменби, возвратился изъ Лондона; супруга его пріѣдетъ сюда на будущей недѣлѣ.

— Испанское посольство напечатало въ здѣшнемъ Мониторѣ объявленіе, что проценты государственнаго долга причитающіеся по 31 Декабря с. г., будутъ выплачены въ Парижѣ и въ Лондонѣ.

22 Декабря.

Дворъ еще третьяго дня переехалъ въ Тюльерійскій замокъ, въ которомъ Король принималъ вчера англійскаго посланника маркиза Норменби и генеральнаго маршала Сульта.

— На биржѣ разнесся сегодня слухъ, что графъ Моле приглашенъ былъ къ Королю для совѣщаній на счетъ образованія новаго министерства.

— Президентъ палаты перовъ герцогъ Пакъ давалъ у себя большой обѣдъ, на которомъ находились графъ Моле и г-нъ Тьеръ. Когда объ этомъ объявили г-ну Гизо, онъ сказалъ: „Въ Люксембургскомъ дворцѣ часы спѣшатъ.“

— Изъ Орана отъ 10 Декабря пишутъ, что тамъ по сіе время не получено официалаго извѣстія о покореніи Абд-эль-Кадера мароккскому императору. Напротивъ того, слышно, что Султанъ Абд-эль-Раманъ продолжаетъ вооружаться, такъ какъ эмиръ, не смотря на то, что многія племена, на помощь коихъ онъ полагался, обманули его надежды, вовсе не думаетъ о сдачѣ.

— Въ Алжирѣ не сомнѣваются что Абд-эль-Кадеръ попадетъ въ плѣнъ. Онъ находится близъ источника Зайо съ 300 чел. и окруженъ мароккскимъ войскомъ состоящимъ изъ 8,000 чел.; слѣдственно онъ вынужденъ будетъ сдаться, или вмѣстѣ съ приверженцами своими подвергнуться неминуемой гибели.

— Одинъ извѣстный химикъ въ Лионѣ, изобрѣлъ способъ золотить шелкъ, какъ сырецъ, такъ и въ издѣліи, съ сохраненіемъ обыкновенной его упругости.

— Z powodu uroczystości Nowego Roku, niszona lista nowych Parów, lecz kandydatów jest że Ministrowie w niemałym znajdują się kłopot mają zadosyć uczynić tylu żądaniom.

— *Constitutionnel* mniema, że jeżeli się potwi. iż Abd-el-Kader poddał się Cesarzowi Marokkańskie, gabinet francuzki zasłużyłby na największą nagane, gdyby nie starał się wyjednać wydania go w ręce Francji; Emir bowiem wznowiłby niebawem swoje wojownicze zamiary i ciągleby niepokoił posiadłości francuzkie w Afryce.

— Do Marsylii przybył z Civitavecchia były Prezes gabinetu hiszpańskiego i Posel przy dworze Rzymskim, P. Pacheco, który obecnie wraca do Madrytu.

— P. Marsan, prywatny Sekretarz Ministra handlu, P. Cunin-Gridaine, w napadzie gorączki, wyskoczył oknem i zabił się na miejscu.

Dnia 20 grudnia.

Posel Rossyjski dawał wczoraj wielką biesiadę, z powodu imienia N. Cesarza Rossyjskiego. Cały pałac był rześisto oświetlony, a na biesiadzie znajdowali się wszyscy Posłowie zagraniczni i znaczna część Ministrów, a między innymi P. Guizot.

— Legitymistowski dz. *Union Monarchique* mówi: „Gdyby kolegia wyborcze jutro zwołane były, wystana przez nie do Izby większość, zajęłaby niewątpliwie miejsce po Lewej Stronie. Nikt temu nie zaprzeczy, nawet najżarliwsi przyjaciele ministerstwa. Nie wiadomo, ile dni jeszcze pozostaje do życia gabinetowi Guizota, to wszakże pewna, że panowanie doktrynerskie nie może trwać dłużej jak ten ostatni rok prawodawstwa. Wiele jest przyczyn tego gwałtownego przesilenia umysłów; jedne pochodzą z wewnętrznego położenia, inne z kłopotów i niebezpieczeństw Europy. Trudnoby było oznaczyć, czego się Guizot najwięcej obawiać powinien, wewnętrznych czy zewnętrznych zaburzeń. W każdym razie przygotować się należy na zaciętą walkę, która w przyszłym roku, a najpóźniej w 1849 zapewni tryumf większości radykalno-reformistowskiej.“

— Krąży pogłoska, że Xiążę Syrakuzy otrzymał rozkaz od brata swego, Króla Neapolitańskiego, aby natychmiast opuścił Paryż; rzecz ta sprawiła wielkie podziwienie u dworu.

— Posel angielski przy dworze tutejszym, Margr. Normanby, zjechał tu z Londynu, zaś małżonka Posła spodziewana jest w przyszłym tygodniu.

— Poselstwo hiszpańskie ogłosiło w Monitorze, że procenta od d'ugu krajowego, ubiegłe w d. 31 grudnia b. r., wypłacane będą tak w Paryżu, jako też i w Londynie.

Dnia 22 grudnia.

Dwór od dnia onegdajszego przeniósł się na mieszkanie do zamku Tuileryjskiego, gdzie wczoraj przyjmował Król Posła Angielskiego, Margr. Normanby, i Jeneralnego Marszałka Soult.

— Na giełdzie mówiono dziś, że Hr. Molé wezwany został do Króla dla utworzenia nowego ministerstwa.

— Xiążę Pasquier, Prezes Izby Parów, dawał wielką biesiadę, na której znajdowali się Hr. Molé i P. Thiers; gdy o tém doniesiono Panu Guizot, miał jakoby powiedzieć: „w pałacu Luxemburskim śpieszą się zegary.“

— Według listów prywatnych z Oranu, z dnia 10 grudnia, do owęj chwili nie nadeszło tam urzędowe potwierdzenie o poddaniu się Abd-el-Kadara Cesarzowi Marokkańskiemu. Słychać nawet, że Cesarz Abd-el-Rhaman pomnaża swoje uzbrojenia, z powodu, że Emir wcale poddać się nie myśli, lubo od wielu plemion, na których pomoc rachował, zupełnie zawiedziony został.

W Algierze mają za rzecz pewną, że Abd-el Kader pojmany będzie w niewolę. Emir liczy zaledwie w pobliżu studni Zayo 300 ludzi, a garstkę tę otacza 8,000 Marokkańskiego wojska. Musi zatem, albo poddać się na łaskę, albo sam siebie i wiernych mu towarzyszy wystawić na śmierć niewątpliwą.

— Pewien chemik w Lyonie wynalazł sposób pozłacania jedwabiu surowego, jako też i wyrobionego, bez odjęcia mu zwykłej giętkości.

А н г л и я .

Лондонъ, 15 Декабря.

Королева переѣзжаетъ 21-го с. м. на Осборн-гоуза въ Виндзоръ, гдѣ проведетъ праздники Рождества Христова.

— Въ *Globe* увѣдомляютъ, что Ея Величество Королева опять беременна и ожидаетъ разрѣшенія въ концѣ Марта мѣсяца.

— Въ *Sun* пишутъ, что донъ Мигуэль, находящійся теперь въ Лондонѣ, опасно боленъ.

— Въ *Morning-Chronicle* пишутъ: „Лица производящія торговлю на берегахъ Ла-Платы, узнаютъ конечно съ удовольствіемъ, что французское и английское правительства согласились на счетъ престѣненія несогласій, столь давно продолжающихся между Буэнос-Айрескою и Монтевидеоскою республиками.“

— Въ Ливерпуль снова объявляютъ о банкротствѣ двухъ торговыхъ домовъ, производившихъ торговлю хлѣбомъ. Долги каждаго изъ сихъ домовъ простираются до 40,000 фунт. стерл.

— Число банкротствъ въ Англіи простирается до 250, а сумма долговъ ихъ составляетъ 23 250,000 ф. ст., изъ этого числа 10,000,000 падаетъ на Лондонъ, 3,000,000 на Ливерпуль, 2,500,000 на Манчестеръ, 3,000,000 на Глазговъ и 5,000,000 на другіе города.

Ш в е й ц а р я .

Нешательскій государственный совѣтъ препроводилъ къ президенту сейма слѣдующее письмо: „Мы получили увѣдомленіе, которое вы, 11-го с. м., имѣли честь (?) переслать къ намъ, для извѣщенія насъ о рѣшеніи Сейма, предписывающемъ нашему штату заплатить къ 20-му Декабря, векселями или наличными деньгами, 300,000 швейцарскихъ франковъ, въ видѣ пени за отказъ предоставить въ распоряженіе Сейма своей контингентъ войска, для войны противъ отдѣльной лиги. Имѣемъ честь отвѣчать на это увѣдомленіе, что мы, по единогласному рѣшенію законодательнаго собранія, заплатимъ помянутую сумму къ назначенному времени. Пользуемся случаемъ, и проч. Нешатель, 14 го Декабря 1847. Губернаторъ Пфуэль, канцлеръ Фаварже.“

— Изъ полученныхъ доселѣ въ Бернѣ списковъ видно, что число всѣхъ убитыхъ въ войскахъ Сейма, въ послѣдней экспедиціи противъ Зондербунда, простирается до 42-хъ, а раненыхъ до 238-ми.

И т а л и я .

Римъ, 1 Декабря.

Въ газетѣ *Diario* сообщаютъ, что по поводу назначенія кардинала Альтиери Римскимъ президентомъ, должность секретаря *de memoriis* вѣрена будетъ статс-секретарю, кардиналу Феррети, преемникомъ коего по статс-секретариату, какъ слышно, будетъ апостолическій нунцій въ Парижѣ, монс. Формари, прежде чего онъ имѣетъ быть возведенъ, консисторіею, въ Декабрѣ, въ кардиналы.

— Въ финансовое отдѣленіе государственнаго совѣта, теперешній министръ финансовъ, монс. Моричини представилъ основательно обработанную записку о дурномъ состояніи финансовъ Церковной области, съ присовокупленіемъ предупредительныхъ мѣръ.

— Въ минувшій Вторникъ, французскій посланникъ пригласилъ къ себѣ на обѣдъ всѣхъ членовъ государственнаго совѣта, вмѣстѣ съ английскимъ посланникомъ, лордомъ Минто; послѣ обѣда былъ балъ.

Флоренція, 7 Декабря.

Прокламаціею отъ 4-го числа с. м., В. герцогъ Тосканскій извѣщаетъ жителей Фивиданскаго округа, что въ слѣдствіе договора, заключеннаго съ моденскимъ правительствомъ при посредничествѣ папскаго и сардинскаго делегатовъ, округъ сей поступаетъ во владѣніе герцога моденскаго. — Въ то же время герцогъ Моденскій, въ прокламаціи отъ 2-го числа, увѣряетъ жителей сего округа, что онъ будетъ управлять ими съ строгимъ правосудіемъ, и усердно пещись объ ихъ благѣ; а тѣ изъ нихъ, кои послѣ 5 Ноября оставили Фивидано, не должны опасаться никакого гоненія.

А н г л и я .

Лондонъ, 15 grudnia.

Królowa zjedzie 21 b. m. z Osbornehouse do Windsoru, gdzie święta Bożego Narodzenia przepędzi

— *Globe* donosi, że Królowa znowu jest przy nadziei, i że spodziewa się rozwiązania przy końcu Marca.

— *Sun* donosi, że Don Miguel, bawiący ciągle w Londynie, złożony jest ciężką chorobą.

— Czytamy w *Morning-Chronicle*: „Kupcy, prowadzący handel na brzegach rzeki La Platy, dowiedzą się z żywym zadowoleniem, że rządy francuzki i angielski zawarły z sobą układ, w celu położenia kresu niesnaskom, panującym od tak dawnego czasu między Rzeczpospolitemi Buenos-Ayres i Montevideo.“

— W Liverpool ogłoszono znowu upadłość dwóch domów, handlujących zbożem. Stan bierny jednego i drugiego wynosi po 40,000 funt. szter.

— Ogólna liczba wszystkich upadłości w Anglii wynosi 250, a stan bierny 23,250,000 funt szter., z tych 10,000,000 przypada na Londyn; 3,000,000 na Liverpool; 2,250,000 na Manchester; 3,000,000 na Glasgów, a 5,000,000 na resztę kraju.

S z w a j c a r y a .

Najwyższa Rada Kantonu Neuchatel przesłała Prezesowi Sejmu list następujący: „Otrzymałiśmy zawiadomienie, któreście mieli zaszczyt przesłać nam d. 14 tego miesiąca, dla oznajmienia nam o postanowieniu Sejmu, które zaleca naszemu Kantonowi zapłacić na 20 grudnia, papierami lub gotowizną, 300,000 frankow szwajcarskich, w sposobie kary pieniężnej za odmówienie przystania swego kontyngiensa podczas wojny przeciw Oddzielnej Lidze. Mamy zaszczyt odpowiedzieć na to zawiadomienie, że w skutek jeduomyślniej uchwały zgromadzenia prawodawczego, zapłacimy rzeczoną summę w terminie zakreslonym. Przyczem, i t. d. Neuchatel, 14 grudnia 1847 r. Gubernator Pfuël, Kanclerz Favarge.“

— Z otrzymanej dotąd w Bernie listy pokazuje się, że liczba wszystkich poległych w wojskach Sejmu, w ostatniej wyprawie przeciw Oddzielnej Lidze, dochodzi tylko do 42, a ranionych do 238.

W ł o s n y .

Rzym, 1 grudnia

Dzisiejszy dz. *Diario* donosi, że z powodu mianowania Kardynała Altieri Prezydentem Rzymu, opróżniony urząd Sekretarza *de memoriis* powierzony zostanie Sekretarzowi Stanu, Kardynałowi Ferretti, na następcę którego w Sekretaryacie Stanu, słyhać, iż przeznaczony jest Nunceusz Apostolski w Paryżu, Mons. Fornari, przedczem jednak na przyszłym Konsystorzu (w Grudniu) otrzymać ma purpurę.

— Na Piątkowym posiedzeniu sekeji finansowej Rady Stanu, Mons. Morichini, terażniejszy Minister skarbu (Tesoriere), wystąpił z gruntownie wypracowanym przedstawieniem złego stanu finansów państwa kościelnego, dołączając doń środki zaradcze.

— W przeszły Wtorek, Poseł francuzki zaprosił do siebie na obiad całą Radę Stanu, wraz z Postem angielskim, Lordem Mintoz; po obiedzie był bal.

Florencya, 7 grudnia.

Odezwą z d. 4 b. m. W. Xiążę Toskański zawiadomia mieszkańców okręgu Fivizzano, że skutkiem układów zawartych z rządem Modęńskim, za pośrednictwem Delegowanych Papieżkiego i Sardynskiego, okręg ten przechodzi pod panowanie Xięcia Modęńskiego. — Jednocześnie Xiążę Modęński, w odezwie z d. 2 b. m., zapewnia mieszkańców tego okręgu, że ze sprawiedliwością niemi rządzić i nad ich dobrem czuwać będzie; ci zaś z nich, którzy po d. 5 listopada opuścili Fivizzano, nie mają się obawiać żadnego prześladowania.

— Депутация отъ Петресанта была, 4-го числа, на аудиенции у В. герцога, при чемъ изъявила ему свою радость, по поводу новаго договора, но силъ коего о-кругъ сей остается за Тоскою.

— Изъ Фивидиано отъ 27 Нолбра сообщаютъ, что тамъ осталось нѣсколько купцовъ и нѣсколько бѣдныхъ семействъ, всѣ же прочіе жители остались горды.

Генуа, 23 Нолбра.

Депутация отъ туринскихъ дворянъ и гражданъ прибыла сюда просить Короля, чтобы онъ дозволилъ воздвигнуть въ честь его памятникъ въ Туринѣ, въ знакъ благодарности Пьемонтцевъ. Король Альбертъ весьма радушно принялъ депутацию и соизволилъ на желание вѣрнаго своего города Турина. Собранныя для сего по подпискѣ сумма, простираются уже до 6,000 франковъ.

— Депутация изъ Сардиніи, предположившая просить Короля о соединеніи сего острова въ административномъ отношеніи съ провинціями материка, весьма милостиво принята была Королемъ и получила увѣреніе въ успѣхъ своей просьбы.

— Такъ какъ всякіе публичные знаки радости воспрещены, то здѣсь составилось общество благотворителей, подъ предѣлательствомъ Синдика Риччи, которое положило—вещи необходимыя зимою и оставленные въ видѣ залога въ Ломбардѣ бѣднымъ, съ 1 Января сего года, выкупать и возвращать несчастнымъ хозяевамъ.

— Составъ гражданской гвардіи въ Генуѣ будетъ состоять, по состоявшемуся на дняхъ постановленію, изъ 2,500 человекъ.

— Piszą z Fivizzano pod d. 27 listopada, że tam pozostało tylko kilku kupców i kilka ubogich familli; wszyscy zaś zresztą mieszkańcy opuścili swoje rodzinne miasto.

— Deputacja z Pietresanta miała dnia 4 posłuchanie u W. Xiecia, na którym objawiła mu radość swoich spómieszkańców, z powodu nowego traktatu, mocą którego ów okręg pozostaje przy Toskanii.

Genoa, 23 listopada.

Deputacja szlachty i obywateli z Turynu przybyła tu prosić Króla o pozwolenie wystawienia mu pomnika w Turynie, dla uwiecznienia wdzięczności Piemontczyków. Król Karol Albert przyjął bardzo łaskawie deputację i żądane pozwolenie wieracemu swemu miastu Turynowi udzielił. Przeznaczony na ten cel fundusz wynosi 60,000 franków.

— Deputacja z Sardynii, która prosić miała Króla o połączenie tej wyspy pod względem administracyjnym z prowincjami stałego lądu, została przez Króla bardzo łaskawie przyjętą i otrzymała zapewnienie pomysłnego jej prosby skutku.

— Ponieważ wszelkie publiczne oznaki radości nie są dozwolone, przeto utworzyło się tu towarzystwo dobroczynców, pod przewodnictwem Syndyka Ricci, które postanowiło rzeczy na zimę najpotrzebniejsze, zastawione w Lombardzie przez ubogich, od 1 stycznia r. b. wykupywać i nieszczęśliwym właścicielom zwracać.

— Kontyngens ustanowionej właśnie dla Genui gwardji obywatelskiej oznaczony został na 2,500 ludzi.

ИМЕНА ОСОБЪ,

ЖЕЛАЮЩИХЪ ЗАМѢНИТЬ ОБЩЕ,
НО СЛУЧАЮ ПРАЗДНИКА

НОВАГО 1843 года,

ВИЗАТЫ ПРИЛЖИЯ ИЗВѢЩЕНІЕМЪ, ПРИ ПОЖЕРТВОВАНІИ ВЪ ПОЛЪЗУ ВИЛЕНСКИХЪ ДѢТСКИХЪ ПРИУТОВЪ.

Генералъ-Лейтенантъ Теодоръ Яковлевичъ Мирковичъ съ супругою.

Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ Михаилъ Львовичъ Бѣгичевъ съ супругою.

Генералъ-Лейтенантъ Дмитрій Семеновичъ Есаковъ.

Генералъ-Лейтенантъ Адамъ Осиповичъ Серпутовскій.

Генералъ-Маіоръ Графъ Петръ Федоровичъ Бугсгенденъ.

Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ Еварестъ Андреевичъ Груберъ.

Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ Рудомина.

Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ Францъ Врублевскій.

Статскій Совѣтникъ Францъ Пуслевскій.

Статскій Совѣтникъ Александръ де-Роберти.

Статскій Совѣтникъ Гавріиль Галлеръ.

Статскій Совѣтникъ Александръ Орловъ.

Статскій Совѣтникъ Павелъ Скарабелли.

Статскій Совѣтникъ Эдуардъ Блоцкій.

Полковникъ Графъ Флоріанъ Ржевусскій.

Полковникъ Графъ Карлъ Комаевскій.

Коллежскій Совѣтникъ Осипъ Корецкій.

Коллежскій Совѣтникъ Феликсъ Рымкевичъ.

Губернскій Почтмейстеръ Баронъ Россиліонъ.

Подполковникъ Геркуланъ Абрамовичъ.

Подполковникъ Флоріанъ Вржосекъ.

Подполковникъ Василій Марковъ съ супругою.

Надворный Совѣтникъ Бессекерскій.

LISTA OSÓB,

ZASTĘPUJĄCYCH MIEJSCE OSOBISTYCH WIZYT
Z POWODU ŚWIAT

NOWEGO 1843 ROKU.

PRZEZ OŚWIADCZENIE I ZŁOŻENIE OFIARY NA RZECZ WIKENSKICH DOMÓW PRZYUTERU DLA DZIECI.

Generał - Porucznik Teodor Jakowlewicz Mirkowicz, z żoną.

Rzeczywisty Radzca Stanu Michał Iwanowicz Biegiezew, z żoną.

Generał-Porucznik Dymitr Siemionowicz Essakow.

Generał-Porucznik Adam Józefowicz Sierzputowski.

Generał-Major Hrabia Piotr Teodorowicz Buxhöwden.

Rzeczywisty Radzca Stanu Ewaryst Andrzejewicz Gruber.

Rzeczywisty Radzca Stanu Rudomina.

Rzeczywisty Radzca Stanu Franciszek Wróblewski.

Radzca Stanu Franciszek Pusłowski.

Radzca Stanu Alexander de Roberti.

Radzca Stanu Gabryel Haller.

Radzca Stanu Alexander Orłow.

Radzca Stanu Paweł Skarabelli.

Radzca Stanu Edward Białocki.

Półkownik Hrabia Floryan Rzewuski.

Półkownik Karol Komajewski.

Radzca Kollegialny Józef Borecki.

Radzca Kollegialny Felix Rymkiewicz.

Poczmistrz Gubernialny Baron Rossilion.

Podpółkownik Herkulan Abramowicz.

Podpółkownik Floryan Wrzosek.

Podpółkownik Bazyli Markow z żoną.

Radzca Dworu Besickerski.

Надворный Советникъ Петръ Корецкій.
 Надворный Советникъ Харламовъ.
 Надворный Советникъ Викентій Гецолдъ.
 Надворный Советникъ Михаилъ Вендзягольскій.
 Коллежскій Ассесоръ Годеніусъ.
 б. Губернскій Предводитель Дворянства Ома Мпнейко.
 б. Предводитель Дворянства Михаилъ Ромеръ.
 Виленскій Уездный Предводитель Дворянства Александръ Ленскій.
 Президентъ Виленской Реформатской Коллегіи Воланъ.
 Княгиня Кунегунда Огинская.
 Помѣщикъ Станиславъ Сидоровичъ.
 Окружный Начальникъ Государственныхъ Имуществъ Гильдебрандъ.
 Поручикъ Владиславъ Шелашниковъ.
 Коллежскій Секретарь Александръ Хмѣлевскій.
 Коллежскій Секретарь Степанъ Рейтанъ.
 Губернскій Секретарь Александръ Карпинскій.
 Помѣщица Умятовская, Урожденная Раэцкая.
 Помѣщикъ Генрихъ Святопецкій.
 Помѣщикъ Казимиръ Святополкъ Мирскій.
 Дворянинъ Адамъ Завадскій.
 Купецъ 1-й Гильдіи Гиршвельдъ.
 Купецъ 1-й Гильдіи Боровскій.
 Купецъ 1-й Гильдіи Апатовъ.

Radzca Dworu Piotr Korecki.
 Radzca Dworu Charlamow.
 Radzca Dworu Wincenty Giecold.
 Radzca Dworu Michal Wędziagolski.
 Kollegialny Assessor Hodenius.
 b. Gubernialny Marszałek Tomasz Minejko.
 b. Gubernialny Marszałek Michal Römer.
 Wileński Powiatowy Marszałek Alexander Łęski.

Prezydent Wileńskiego Kollegium Reformowanego Wolan.

Xieźna Kunegunda Ogińska.
 Obywatel Stanisław Sidorowicz.
 Okręgowy Naczelnik Dóbr Państwa Hildebrandt.

Porucznik Władysław Szełasnikow.
 Kollegialny Sekretarz Alexander Chmielewski.
 Kollegialny Sekretarz Stefan Rejtan.
 Gubernialny Sekretarz Alexander Karpiński.
 Obywatelka Umiasłowska, z domu Rajęcka.
 Obywatel Henryk Świętecki.
 Obywatel Kazimierz Swiatopelk-Mirski.
 Dworzanin Adam Zawadzki.
 Kupiec 1-jej gildy Hirszfeld.
 Kupiec 1-jej gildy Borewski.
 Kupiec 1-jej gildy Apatow.

О Б Ъ Я В Л Е Н І Е.

Отъ Редакціи Виленскаго Вѣстника.

Официальная Газета „Виленскій Вѣстникъ“ и въ слѣдующемъ 1848-мъ году будетъ издаваема, при Виленскомъ Дворянскомъ Институтѣ, прежнему Редакцію, въ такомъ же самомъ видѣ и внутреннемъ составѣ.

Гг. Желающіе получать газету благоволятъ сообщать свои требованія заблаговременно, чтобы Редакція могла знать, какое число экземпляровъ нужно будетъ печатать.

Все письма, относящіяся къ дѣламъ Редакціи, должны быть присылаемы не на имя лицъ, а прямо въ Редакцію Виленскаго Вѣстника.

Подписка принимается въ Вильнѣ: Губернской Почтовой Конторы въ Газетной Экспедиціи и въ Редакціи Виленскаго Вѣстника, находящейся въ зданіи Виленскаго Дворянскаго Института, на Доминиканской улицѣ. — Въ другихъ же городахъ — во веѣхъ Почтамтахъ, Почтовыхъ Конторахъ и Экспедиціяхъ.

Подписная Цѣна.

За годъ:

Съ пересылкою по почтѣ . . . 11 руб. сер.
 Безъ пересылки . . . . . 9 — —

За полгода:

Съ пересылкою по почтѣ . . . 5 руб. 50 коп. сер.
 Безъ пересылки . . . . . 4 — 50 — —
 На четверть года можно выписывать, только безъ пересылки . . . . . 2 — 25 — —

OBWIESZCZENIE

REDAKCYI KURYERA WILEŃSKIEGO.

Gazeta Urzędowa *Kuryer Wileński*, wychodzić będzie i nadal w następującym 1848 roku, przy Wileńskim Dworzańskim Instytucie, pod tą samą co dotąd redakcją, i w tymże samym kształcie i układzie wewnętrznym.

Szanowni Prenumeratorowie, proszeni są o wczesne zapisanie prenumeraty, a to w tym celu, ażeby stosowna ilość egzemplarzy od razu drukowaną być mogła.

Ponawia się także ostrzeżenie, iż wszelkie pisma w interessach redakcyjnych, adressowane być mają nie do osób, ale wprost: *Do Redakcyi Kuryera Wileńskiego*.

Prenumerata przyjmuje się: w Wilnie w Redakcyi Kuryera Wileńskiego, znajdującęj się na Dominikańskiej ulicy, w murach Wileńskiego Dworzańskiego Instytutu, i w Expedcyi Gazetnej przy Gubernialnym Kantorze Pocztowym. W innych miastach: na wszystkich Pocztamtach, Kantorach i Expedycyach (Pocztowych).

CENA PRENUMERATY:

Rocznie:

Z przesyłaniem przez pocztę rub. sr. 11.
 Bez pocztę . . . . . — — 9.

Na pół roku:

Z przesyłaniem przez pocztę rub. sr. 5 k. 50.
 Bez pocztę . . . . . — — 4 — 50.
 Kwartałowie prenumerować tylko można na miejscu, bez przesyłania pocztą — — 2 — 25.